

УДК 631.1

УМОВИ РОБОТИ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Крутова Ю.М.

(Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка)

Усю різноманітність умов експлуатації можна поділити на основні групи: транспортні, дорожні, кліматичні й організаційно-технічні.

Транспортні умови визначаються видом і характером вантажу, що перевозиться, обсягом і відстанню перевезень, нестабільністю вантажообігу, розміром і кількістю однорідних партій вантажу, терміновістю і своєчасністю перевезень. Вантажі поділяються на тверді, рідкі й газоподібні. У залежності від способу перевезення і навантаження-розвантаження, вантажі класифікуються як штучні, навалочні, насипні, наливні, жива вага. Вантажі перевозять без тари або в тарі.

Важливим параметром вантажів є щільність (насипна щільність), яка впливає на ступінь використання вантажопідйомності транспортного засобу. За цією ознакою вантажі поділяють на п'ять класів. До першого класу належать вантажі, для яких коефіцієнт використання вантажопідйомності транспортного засобу із стандартним кузовом дорівнює: першого класу – 1,0, до другого – 0,71...0,99, до третього – 0,51...0,70, до четвертого – 0,41...0,50, до п'ятого – менше 0,40.

Клас вантажу визначається не тільки його властивостями, але і видом пакування тари. Найбільш поширеним є перевезення вантажів у контейнерах. Такі перевезення забезпечують комплексну механізацію навантажувальних та розвантажувальних робіт, підвищують неушкодженість вантажів.

Необхідно визначити номенклатуру вантажів, що підлягають перевезенню, у господарстві, проаналізувати їх обсяг відповідно до видів і класів. За основу можна взяти структуру перевезень за попередній рік і врахувати тенденції розвитку. Необхідно згрупувати однорідні партії вантажів (зернові, силосні, коренеплоди і т.ін.), визначити їхні обсяги, тривалість освоєння та інтенсивність вантажопотоку.

Транспортні засоби в сільському господарстві виконують:

- збирально-транспортні роботи (збір і транспортування врожаю цукрового буряку, соломи, силосної маси, кукурудзи в качанах та ін.);
- транспортно-розподільні роботи (транспортування і розподіл по полю мінеральних і органічних добрив, розчинів отрутохімікатів та ін.);
- масові перевезення (перевезення зерна на елеватор, цукрових буряків на завод та інше);
- дрібно партійні перевезення (перевезення вантажів дрібними партіями між підрозділами підприємства, при обслуговуванні населення та позагосподарські).

Продуктивність і виробіток машин за зміну залежить від параметрів поля, довжини плеча перевезення. На підставі цих показників характеризують ефективність і якість роботи транспортних засобів за такими експлуатаційними показниками, як: продуктивність, витрати палива, збереження продукції на полях різної площі, довжини гонів за різною довжиною перевезення. Необхідно скласти план заходів щодо поліпшення умов роботи транспорту. На підставі цього плану слід сформулювати питання, які підлягають детальному аналізу.

Список літератури:

1. Транспортне забезпечення сільськогосподарського виробництва: навчальний посібник до курсового та дипломного проектування, частина 1 методика проектування транспортного забезпечення / [Тіщенко Л.М., Пастухов В.І., Зайцев А.С., Циганенко М.О. та ін.]. – Харків. : 2009. – 172с.
2. Харченко С.О. Напрямок в розробці агротехнологій блочно-варіантних систем для господарств різних технологічних рівнів / С.О. Харченко, О.І. Анікеєв, М.О. Циганенко, О.Д. Калюжний, Г.В. Рудницька, В.В. Качанов, О.М. Красноручський, С.А. Чигрина, К.Г. Сировицький, Є.А. Гаєк // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, Вип. 156, – 2015. с. 174-179.
3. Циганенко М.О. Оптимізація процесу збирання та транспортування врожаю зернових культур з використанням бункера-накопичувача // М.О. Циганенко, К.Г. Сировицький, О.А. Романащенко // Інженерія природокористування, № 2 (10), – 2018. с. 87-93.
4. В.І. Пастухов. Довідник з машиновикористання у землеробстві / За ред. В.І. Пастухова. – Харків, «Веста», 2001. – 347 с.
5. Аникеев А.И. К вопросу повышения эффективной процесса уборки урожая путем внедрения элементов агрологистики / А.И. Аникеев, М.А. Цыганенко, К.Г. Сыровицкий, А.Р. Коваль // Motrol. Commission of Motorization and Energetics in Agriculture. Vol. 18, № 7. Polish Academy of Sciences. 2016. – 49 - 54.
6. Пугачов М.І. Транспортне обслуговування сільськогосподарських підприємств / М.І.Пугачов–К.: Тов-во “Знання України”, 2001. – 164 с.
7. Котелянець В.І. Маркетинг на ринку транспортних послуг в АПК // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2010. - № 3 – С. 35-38.
8. Тарасенка Г.С. Організація сільськогосподарського виробництва / Г.С. Тарасенко, Л.Я. Зрібняк, М.М. Ільчук - К.: 2000. -112 с.
9. Фришев С.Г. Загальний курс транспорту навчальний посібник / С.Г. Фришев, І.І. Мельник, Бондар С.М. - К.: Вища освіта. 2006.- 162 с.